

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petič-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vse one čast. p. n. naročnike, katerim smo danes pridjali nakaznice, prosimo prav uljudno, da blagovolé poslati naročnino vsaj do sobote 22. dne t. m., ker drugače jim bode list ustavljen.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

„Kdo seje prepír?“

VIII.

Preobširno poglavje bi se lahko napisalo o klerikalne klike postopanju proti našemu učiteljstvu. Pripovedovalo se je nedavno v našem listu nadrobno, kako oblastno se v Velikih Laščah obnaša kapelan Dobnikar in da ga mora oblastvo z globo opominjati, kako treba ravnati pravilno. Skoro istodobno smo javili, da je župnik (na Dobravi pri Ljubljani) tamošnjemu učitelju stavil alternativo, ali pustiti naš list, ali pa hrano v farovži. Klerikalni dnevnik je to postopanje do komolca hvalil, zaradi tega se tudi ne čudimo, da navzlic takim dogodkom še vedno upraša: „Kdo seje prepír?“

V tem oziru samo še jeden primer. Na neki jednorazrednici poučuje uzoren učitelj in učenci njegovi šolajo se z izvrstnim uspehom. A učitelj ima jedno smrtno napako — naročnik je našemu listu. Ko je bila na neki dvorazrednici razpisana služba nadučitelja, bil je tudi omenjeni učitelj mej prosilci, in sicer kot najstarejši in najbolje kvalifikovan. A predsednik krajnemu šolskemu svetu bil je župnik, drugi udje kmetje, nevešči pisanju. Župnika sveta dolžnost bila je, gledati, da ta učitelj ne pride v terno krajnega šolskega sveta, ker je naročnik „brezverskega lista“. To se je župniku posrečilo in vsled še družih korakov in spletk je dosegel, da je rečeni učitelj propal, a mesto dobil mlad učitelj, ki ima še le štiri leta prakse, zato pa bolj elastičen značaj.

Jednaki slučajji dogajajo se često. Zato učitelji sicer spoštujejo avtonomijo občine, a protestujejo z vso odločnostjo, da bi občina bila slepo orodje v rokah klerikalne stranke, katera svoj upliv zlorablja in v krajnih šolskih svetih mnogokrat ravna proti načelu, da je starost in kvalifikacija merodajna pri imenovanju učiteljev. Klerikalna klika je našim učiteljem sploh načeloma protivna in naši vroče-

krvni kapelani se radi ponašajo s tem, da je učitelj, ki ne uboga cerkve, to je kapelana, izgubljen. Ako se to že sedaj dogaja, koliko je še do konkordatske šole, in kdo seje prepír?

Število jednacih slučajev je legijon. Ker se je o tem že dovolj pisalo, ne bomo se dalje bavili s tem predmetom, ker nam treba za družega par besed. Klerikalni člankar pisoč o ljubezni do družbe ali naroda pravi mej drugim: „Narava sama vleva, kakor smo že omenili, da moramo bolj ljubiti svoje rojake nego druge. Ta ljubezen pa ne izključuje, da bi kar nič ne smeli ljubiti tujca, ne pripušča, da bi sovražili druge narode. Kdor tako krivo umeva svoje rodoljublje, ta pretirava svojo ljubezen do naroda, netí narodni prepír in drugim dela krivico“.

Klerikalni člankar mislil si je izvestno, da se je s temi besedami izborno odrezal. A varal se je. Če uči, da moramo bolj ljubiti svoje rojake nego druge, zdi se nam, kakor znana lisica, ki je propovedovala kokošim. Te večje ljubezni do rojakov pač v klerikalni kliki doslej še nismo zasledili, pač pa mnogokdaj opažali, da se je prednost dajala nemškemu proizvodom pred slovenskimi, da so se sklepali kompromisi z narodnimi nasprotniki. Da bi tujca ne smeli „kar nič ljubiti“, tega doslej nihče trdil ni. A ta ljubezen gre nerada v srce in velja vedno le do odpovedi. Položaj mej evropskimi narodi je sedaj tako kočljiv, da ni bolj neumestne stvari, nego baš sedaj priporočati ljubezen do tujcev. Vsak narod bori se za svoj obstanek z vso vstranostjo in sebičnostjo, to je njegova sveta dolžnost, sicer brez upanja izgine v mejnarodnih valovih. Pri sedanjih razmerah ljubezni do naroda niti ni možno pretiravati. Naj kdo narod še tako goreče ljubi, je vendar še vse premalo in na krepkem in srečnem stališči bomo še le tedaj, kadar bodo vsi naši rojaki zjedinjeni v fanatični ljubezni do svojega rodu.

Ni nam umevno, kako more klerikalni člankar naše dosledno nasprotstvo proti nemškemu navalu imenovati „hujskanje, grdenje in zatiranje drugih narodnostij, pretirano oboževanje svojega rodu“, kako nam more očitati, da netimo „narodni prepír in drugim delamo krivico.“ Ali je člankar gluhi in

slep za preteklost, ali skozi črne naočnike gleda sedanjost? Ali ne ve, koliko nekdanj slovenske zemlje je že prešlo v tuje roke, ali ne čuti, kako ljut je naš narodni boj, v katerem pa mi nikdar in nikjer nismo bili ofenzivni, ampak vedno le defenzivni? In ta borba ni le narodnostna, ampak eminentna borba za kruh, za življenje, za naroda obstanek, borba je za vse naše svetinje, in baš radi tega mora ljubezen do naroda biti absolutna, je li to klerikalnemu člankarju po godu ali ne.

Absolutno rodoljubje pa nikakor ni sovraštvo do drugih narodnostij sploh ampak le do narodnostij nam krivičnih, tudi ne sovraštvo do onih, ki se v vsem z nami ne strinjajo, marveč sovraštvo do nenarodne klike, ki hoče narod zlorabljeti za svoje namene. To naj si klerikalni člankar zapomni, kajti: „qui bene distuigit, bene docet“.

Francija in Rusija.

Najvažnejši dogodek poslednjih dni, o katerem se je že toliko pisalo po vseh evropskih časopisih, da bi skoraj bilo nemogoče povedati kaj povsem novega, je vendar še vedno glavni predmet, s katerim se posebno rada peča žurnalistika v teh dneh, ko je sicer le malo novega na polji vnanje politike in počiva tudi notranja politika v mnogih državah. Parlamenti imajo svoje počitnice, ministri so večinoma po toplicah, da se odahnejo od naporenega svojega delovanja in le počasno dela državni stroj, baš toliko, da ne zastane in ne zarujavé kolesca, ki ga gonijo.

Tako je pri nas. Nekoliko živahneje bilo je te dni na Francoskem. Da se je tam posebno razunelo javno mnenje vsled Kronstadtskih dogodkov in slavnostij, to je stvar povsem naravna. Francoska, ki je po zvijačnih spletkah mogočnega nemškega razkancelarja dolgo vrsto let bila nekako osamljena in se zastoj ozirala po zanesljivem prijatelju, doživela je konečno veselo zadoščenje, da sme reči: Tudi jaz nesem več sama.

To radostno preverjenje, ki je prešinilo vse kroge naroda, dobilo je nekako parlamentarno, ofi-

LISTEK.

Igrača.

(Novela E. Krasilnikovke, prevel Vojskar.)

(Dalje.)

IX.

Čuteč se krivim je podvojil Čuvašev svojo ljubav k Olgi. Kar v oči jej je gledal in skušal izpolniti jej vsako najmanjšo željo.

Skrbel je vedno bolj, ko je zapazil, da Olga ni bila vesela, dasi je skušala to prikrivati. Na skrbna uprašanja Čuvaševa, ni li bolna? ali „je kaj žalosti“, odgovarjala je Olga vedno: „ve, popolnoma sem zdrava“ ali „ti me ljubiš, česa si morem še želeti?“ Ne gledé na te mirilne odgovore, moglo se je zapaziti, da je Olgo nekaj peklo.

Bližal se je konec meseca decembra; nastopili so božični prazniki.

Ko je prišel Čuvašev nekoč k Olgi, šivala je otročjo obleko za svojo krščenko, najmlajšo hčer onega uradnika, h kateremu je hodila v goste Marija Ivanovna. Peter Kirilovič je sel zraven Olge in gledal nekoliko časa, kako je delala.

— Veš kaj, Olga, naredimo za otroke Tučkova božično drevo. Hočeš? prašal je nenadoma on. Olga je spustila nepričakovano šivanje, objela Čuvaševa in poljubila ga.

— Hvala ti, premili! To bode moj pravi podarek, razveselila se je ona.

— A otročiči, kako bodo srečni!

Čuvašev si je čestital v mislih na srečnem uspehu, ko je videl gorečo rudečico zadovoljnosti, katera je zalila Olgina lica.

Začela sta skupno določevati podrobnosti bodoče svečanosti.

— Božičnico napravimo sv. večer, to je moj najljubši dan, dejala je Olga. Toda, ah, stoj — še pozabila sem, da je tudi pri vas božičnica sveti večer.

— Kaj to dé! Kaj je meni naša božičnica, jaz pridem k tebi, ukrenil je, ne da bi kaj mislil, Čuvašev.

— Ne, to ne gre: tvoji se razjezijo... A veš, kaj storimo... Kdaj prižgejo pri vas božično drevo?... pozno?

— Ob osmih, prej že ne.

— Izvratno! Mi pa ob šestih — prideš ob šestih?

— Živ ali mrtev, a tukaj bodem, zasmejal se je Čuvašev.

Bilo je 23. decembra, dan pred sv. večerom. Negledé na precej pozni čas večera, bila je na Nevskem, razvetljenem z lučmi prodajalnic in Gostinem dvoru, okolu katerega je nekako čudno vzrasel cel gozd jelk, gosta tolpa ljudij, ki so hiteli kupovat vsega, kar se jim je zdelo potrebnega za praznike. Sredi te množice hodili sta kakor dve nezapazljivi točki tudi Olga in njena teta. Zadržali so ju na nekem mestu, zato sta se tako zapozneli.

Marija Ivanovna bila je jako trudna in naganjala Olgo domov, katero je zanimalo kupovanje.

— Za Boga, Olga pojdiva... Jaz jedva vlačim noge, dejala je ona.

— Takoj, teta. Prestopiva ulico, da najdeva na onem oglu izvoščika.

— Bolj počasi, Olga, ne teci tako... Glej, glej, tam gre nekdo!

A ta opazka Marije Ivanovne prišla je prepozno. Izza ogla je pridrdral voz s par vranici.

— Ej! proč! ej! zaslišal se je voznikov glas. Prestrašena Olga skočila je naprej, mesto da bi se umaknila nazaj. Nekdo je strašno zakričal, in

cijelno potrjenje po govorih, v katerih so pri otvorjenju generalnih svetov predsedniki teh korporacij skoro v vseh departementih proslavljali prijateljstvo Francije in Rusije in poudarjali veliko važnost njegovo za republiko. Vsi govorniki poudarjali so manj ali več, kako je povzdignilo ugled Francije pred svetom to, da jedna izmed najmočnejših evropskih držav se očitno prizna prijateljico Francoske, akopram je v obliki vlade mej njima velik razloček.

Važnost teh izjav se ne sme ceniti prenizko. Baš one so izraz javnega mnenja in mišljenja po vsej deželi. Bolj ko katera druga korporacija in naj bi bila celo poslaniška zbornica ali pa senat, izražajo ti generalni sveti pravo mišljenje v pojedinih departementih, katere oni zastopajo. Zatorej se je vedno pokladala velika važnost na izjave teh korporacij, ki bi se dale nekako primerjati našim deželnim zborom. Izjave, katere so pri otvorjenju teh generalnih svetov skoro v enakem zmislu storili predsedniki njihovi, so najbolji dokaz, kako globoko je prodrila že vse kroge francoskega naroda misel, da je zveza rusko-francoska gotova stvar, akopram ni še pisana in podpisana posebna, formelna pogodba. Ta samovoljna izjava o najbolj perečem uprašnji sedanje vnanje evropske politike bode seveda dala zopet povod posebno nemškimi listom, da se bodo bavili obširno ž njo. Opazilo se je že z nekakim začudenjem, da se je tudi Jules Ferry v departementu Vogeškem izrazil jeknako Rusiji prijazno, kakor ostali njegovi prijatelji.

Nemčija pač nema povoda, da bi bila vesela teh pojav, katere so v prvi vrsti naperjene proti njej, kajti izgubila je starega prijatelja, ki je branil njena ledja, ko se je borila s stoletno svojo nasprotnico. Takrat zmaga ni bila težka, a v pijanosti zmage segla je zmagovalka predaleč, položila je seme bodočim zapletkam s tem, da je odtrgala dve pokrajini od krvavečega trupla Francije, katere se nikdar ne bode odrekla nadi, da danes ali jutri zopet pribori nazaj, kar se ji je vzelo s kruto silo, ko je poražena ležala na tleh. Naj se reče in trdi karkoli hoče, nevarnost za evropski mir v bodočnosti je v prvi vrsti v uprašnji aljaško-loremskem. Jedino Rusija zadržuje z mirnim svojim postopanjem silno rešitev tega uprašnja, katero dela toliko preglavice mogočni Germaniji.

Miroljubnost in opetovana zatrdila ruskega carja, da hoče ohraniti evropski mir, sta pač porok za to, da morda v bližnji bodočnosti ne bode še prišlo do osodepolnega sukoba. A kdo je porok, da se ne zgodi kaj nepričakovanega, na kar nikdo ni mislil in da pade prej nego bodo hoteli merodajni faktorji, mali kamenček, za katerim se bode odtrgal velikanski plaz? Da se to ne bode zgodilo tako hitro, za to bode morda skrbela severnega prijatelja hladnokrvnost, ki bode le blagodejno uplivala na vročo južno kri svojega najmlajega prijatelja.

In baš zarad tega je morda prijateljstvo francosko-rusko novo jamstvo, da se ne bode kalil mir evropski, ono je morda bolj gotova garancija za mir nego pa toli hvalisana trojna zveza, katere jedini izvor je le bojazen Nemčije pred Francijo, kateri je storila toliko krivico v nesrečnem boju l. 1870.

splašeni konji, prestrašeno sopihaje, poskočili so na nekaj živega in nenavadnega pod njihovi nogami.

Na silvestrovo zjutraj se je vzbudil Peter Kirilovič okoli desetih.

Prejšnji dan je kosil pri Olgi, a potem je bil pri znancih.

V številu teh gostov je bila tudi ona, katero so mu odločili za nevesto. Navlašč ali le po naključji sedela je Zizi Hazarova pri večerji zraven njega.

Čuvašev je imel, po navadi, ulogo uljudnega kavalirja, kateremu je najprijetnejša ona dama, zraven katere sedi. Njegovemu samoljubju je bilo prijetno, da ga posluša z zanimanjem in se zabava v njegovi družini brhka, mlada deklica, katere je imela razven tega radi svojega bogatstva mnogo snubačev. Čuvašev je čutil, da se mu ne bode treba mnogo truditi, da jo prepriča o svoji ljubavi, kadar bode treba.

Sinoči se je to Čuvaševu videlo lepo, a sedaj ga je grizla vest radi tega njegovega vedenja. Pogledal je na Olgino sliko in zdelo se mu je, da gledajo njene krasne oči z očitanjem nanaj.

Domislil se je, da bode danes pri njih božičnica; a prepričan, da izpodrine spomin na Hazarovo

Le strah Nemčije rodil je trojno zvezo, katere pa ni proračunjena za večni čas in se utegne danes ali jutri spremeniti, kajti nič ni trajnega pod solncem. Že zdaj pri obnovljenju bilo je treba silnih naporov, da se je zopet pridobila obotavna Italija, kateri ta zveza prizadeva neprimernih žrtvev, kakor ne manj naši državi. Glavno korist iz zveze pa ima v prvi vrsti Nemčija, kajti Italiji in Avstriji se ni bati, ker nimata tako očitnega sovražnika nego ga ima Nemčija v Franciji. Zatorej prijateljstvo francosko-rusko nas ne naudaja z istim strahom, kakor ga opravičeno čuti Nemčija, katero muči slaba vest.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 20. avgusta.

Delegacije,

ki se letos zberó na Dunaji, sešle se bodo, kakor se poroča, dne 3. novembra.

Poset Dunajčanov v Pragi.

Nemškimi židovskim in levičarskim listom ni nič po volji, da so Čehi, ki po lažjih poročilih teh listov Nemce kar žive žró, v razstavi svoji Dunajske goste ne samo vsprejeli prijazno, nego jih tudi pogostili in slavili. Posebno koli omenjene liste v oči, da je bil navzoč tudi grof Zedwitz, predsednik razstavnega odbora ter da je pozdravil v razstavi Dunajske goste z nagovorom. V mestni dvorani pozdravil jih je župana namestnik dr. Eiselt in več mestnih odbornikov. Na nagovor podžupana odgovorila sta Schneider in Weissmann. Da bi ne bilo češke razstave, res ne vemo s čim bi se pečali nemški listi v tem času, ko počiva vsa notranja politika. Tako pa imajo vedno gradiva dovolj.

Rusi v Praški razstavi.

Te dni došel je tudi prvi ruski posebni vlak iz Kieva k razstavi v Prago. Oficijelnega vsprejema ni bilo, ker niti natanko ni bilo znano, kdaj dojde vlak. Če je vlada zabranila pozdravljanje avstrijskih Slovanov, kakor smo to videli ob priliki dohoda Slovencev in Hrvatov, je lahko misliti, da je to še v večji meri bilo pri dohodu ruskih gostov. Narod pa je povsod pozdravljaval ruske goste, ki so imeli bele široke ruske čepice, z burnimi klici: „At žijou Rusi!“ V razstavi sami pozdravljalo so jih povsod srčno in jim napravljali ovacije, posebno, ko je jeden izmed njih igral na velicnih orgljah češke in ruske pesmi. — Policija je baje prepovedala Rusom nositi bele čepice.

Razstava v Zagrebu in oficijozni organi.

Komaj se je odprla razstava v Zagrebu in so se nazvanili skupni poseti bratov iz Dalmacije in Slovencev, že se je oglasil tudi jeden izmed oficijoznih organov, ki pravi, da ne bode mankalo torej političnih momentov in da bi bilo želeti, da se gotovim prizorom, ki so se dogajali v Pragi, izogiblje v Zagrebu. Jeli to morda nežen migljaj Madjarom, da tudi v Zagrebu uvedejo isto svobodo, ki se v najnovšem času bližajoče se nemškoliberalne dobe praktikuje na Češkem?

Obpravnavi s Švico.

Obpravnavi za trgovinsko zvezo s Švico so se pretrgale, akopram se je zadnje dni stvar zasukala nekako na bolje. V nekaterih točkah namreč ni bilo mogoče doseči sporazumljenja.

Ogerska zbornica

zaključila je svoje zasedanje in se bode zopet sešla še le početkom meseca oktobra. Budimpeštanski listi se izražajo, da očetje domovine nemajo nikakoršnega povoda, da se veseli vračajo domov. Politični

iz njegove glave le Olgina prisotnost, vstal je veselo in začel oblačiti se.

Ko se je napravil, šel je iz spalnice v kabinet in poklical kavo. Dočim je čakal lakaja, je vzel iz svoje pisalne mize lep zabojček in ga odprl.

V njem je bila zaponka in zapestnica — podarek Olgi, jako umetno delo. Mej tem so prinesli kavo.

Na skodelici zraven velike čaše, smetnika in sladkornika ležala je zavitnica iz debelega rožastega popirja s srebrnimi robi. Na njej ni bilo znamke, kakor da bi ne bila prišla po pošti.

Čuvašev je spoznal to zavitnico takoj, ker je sam ukazal take za Olgo.

„Kaj mi piše? A naslov kakor da ni njen.“

— Andrej, kdaj so prinesli to pismo? je prašal lakaja, a ta je šel v spalnico in ni slišal ali se je pa delal, da ne sliši tega uprašnja.

Peter Kirilovič je prerezal zavitnico, pogledal na vsebino pisma in pomrtvel od straha. Pisala res ni Olga, ampak Marija Ivanovna.

„Prigodila se nam je strašna nesreča. Olgo so povozili... Zdravnik pravi, da je malo upanja; sicer je pa razven prvih trenutkov v zavesti — a le na Vas misli... Ako jo le količkaj ljubite, pri-

položaj se ni razjasnil. „P. L.“, jeden merodajnih organov večine, obžaluje, da propada avtoriteta parlamenta, kakor tudi vladina.

Vnanje države.

Rusko-francosko pobratinstvo.

V Mars-la-Touru praznovala se je obletnica bitke pri Regonvillu in Gravelotte, katere slavnosti se je udeležilo več tisoč oseb. Godba svirala je marseillezo in rusko himno. Podprefekt Girard proslavljal je stoječ ob spomeniku zvezo z Rusijo kot nado za bodočnost.

Rusija in Turčija.

Ruski poslanik Nelidov zahteval je od turške vlade 2000 turških lir odškodnine, ker se je zadržala ladija „Moskva“ v Dardanelah. Na ustavljeni ladiji so bili odpuščeni vojaki, ki so se poslali domu v vojaški obleki, kakor se to godi tudi drugod. Bilo pa je tudi veliko čaja za veliki semenj v Nižnem Novgorodu. Ker je običaj, da dobivajo darila isti, ki prvi pridejo na trg s čajem, utegne to zadržanje ladije prouzročiti lastniku čaja veliko škodo in na to se je posebno opiral ruski poslanik, ko je zahteval denarno odškodnino od turške vlade. Stvar se bode rešila te dni.

Trojna zveza in Vatikan.

Zadnji čas počelo je rimsko časopisje, kar ga je v službi Vatikana, prav ostro pisati proti trojni zvezi. Posebno sta se odlikovala „Moniteur de Rome“ in „Osservatore Romano“. Vsled tega začelo je zveznih držav časopisje reagirati. Posledica tega časnikarskega boja je, da se je poslala iz Vatikana nota v Berolin in na Dunaj, v kateri se opreka kot hudobna izmišljotina vest, da je Vatikan sovražen trojni zvezi. V Berolinu se ne veruje, da bi papež bil nasprotnik trojni zvezi. A tudi če bi bil, ne pokladala bi se posebna važnost na to.

Židovski dijaki v Rusiji.

Kakor se poroča iz Varšave po izjavah uradnega Varšavskega dnevnika, bodo v bodočim šolskim letom na tamošnji univerzi število židovskih dijakov izdatno znižali.

Francoska republika in monarhisti.

Uspehi republike na polji vnanje politike, posebno pa približevanje Rusije in Francije, utegnejo imeti veliko koristi za utrjenje republike. Mnogoletni glavni urednik orleanistiškega lista „Soleil“, Hervé de Kerohant izraža se namah prav laskavo o republiki, katere je pridobila za Francijo dve največji avtokratični sili sveta, papeža in Rusijo. Monarhično stranko — pravi Hervé — zatemnuje sijaj krone, ki diči čelo republike in mi se pritožujemo. Narod je za republiko, kar je povsem naravno, kajti uspeh vedno vabi ljudstvo za seboj. Tudi „Figaro“, organ imperijalistov, izraža se jednako ugodno za republiko.

Otvorenje generalnih svetov v Franciji.

Pri otvorjenju sesije generalnega sveta v Albyu rekel je predsednik Barbey, Francija zopet živi in se sme zanašati nase. Prisilila je Evropo, da jo spoštuje in si je priborila zopet svoje mesto. Dogodki Kronstadtski pokazali so sijajno, da Francija ni osamljena. V generalnem svetu v Dignu čestital je predsednik Cogordan k francosko-ruskemu prijateljstvu.

Socijalni demokrati in vojna.

Znano je, da je na Nemškem postal socijalni demokratizem jako merodajen faktor, katerega treba jemati resno v poštev. Berolinska „Volkstribüne“, ki dela z „znanstvenega stališča“ propagando za socijalno demokratiške ideje, piše: Kako se bode postavila socijalna demokracija proti prvi bodoči

➡ Dalje v prilogi. ➡

dite kakor hitro Vam je moči... potolažite poslednje trenutke uboge deklice.

M. Mihajlova.

Kar je čutil Čuvašev pri čitanju tega kratkega pisma, ni moči povedati, bilo je tako strašno — da takih trenutkov ni preživel dvakrat v življenju.

„Bog varuj, pomagaj!“ vskliknil je obupno proseč ta ateist bolj po nebriznosti in ravnodušju, nego želji in možnosti verovati, in nagla jeza ga je popala.

— Andrej, kdaj so prinesli to? prašal je Čuvašev kakor z ne svojim glasom lakaja, prišedšega na prag spalnice.

— Sinoči okolo jednajsetih... Vas ni bilo doma, je odgovoril. — Potem sem pa pozabil.

— Pozabil! Zanikarnej! Kar ubil bi te za to! zakričal je razsrjeno Čuvašev, stopivši naprej.

Lakaj se je prestrašeno umaknil, jecljaje nekako opravičenje; nikdar ni še videl svojega dobrodušnega in bolj nego je pristovalo ponižnega gosпода v takem razpoloženju.

A Čuvašev se je migoma ustavljal — strašna misel mu je šinila v glavo: „ob jednajstih večer, a sedaj je že toliko zjutraj... Morda je že prepozno! Moj Bog!“

(Dalje prih.)

vojni, to je uprašanje, na katero ni tako lahko odgovoriti. Mi smo seveda načelni nasprotniki vojne, ker v njej ne vidimo samo kulturni nasproten in napredek ovirajoč moment, nego tudi posebno še sr edstvo, da se tlači nižji narod. V posebnem slučaju prve bodoče vojne, pa se temu pridruži še več drugih točk. Sovražnik, kateri je razvoju stvari v našem zmislu najbolj nevaren, je Rusija. Dokler Rusija ni pogažena, se ne more misliti na zmago naših idej. Zatorej se nam zdi, da je naloga sedaj vladajočih sil, da pred vsem potlačijo Rusijo, naj se že to zgodi s „frivolnim“ napadom ali v „nrvstveni“ obrambi, to je nam vse jednako, samo da bode vojna uspešna“. Tej pisavi ni potreba posebnega komentara, ker kaže jasno veliko sovraštvo nemških socijalnih demokratov do slovanstva in da je Nemeč večinoma povsod enak nasproti Slovanu.

Reforma ustave v Belgiji.

Belgijska zbornica razšla se je te dni, ne da bi se jej bilo predložilo poročilo centralne komisije za reformo ustave. Na interpelacijo glede tajne zveze z Nemčijo odgovoril je ministerski predsednik Bernaert. L. 1831 se je pač sklenila neka tajna pogodba mej Belgijo, Prusko, Avstrijo, Rusijo in Angleško, da smejo te vlasti zasesti belgijske trdnjave, katere so se zgradile na njih stroške. Ta pogodba pa ni postala nikdar pravomočna, ker se ni predložila belgijski zbornici. Dalje je Belgija brez ugovora podrla večino onih trdnjav in dobila l. 1870 naročito pravico, da sme zabraniti ustop tujim vojskam. Belgija bode tudi nadalje izpolnjevala dolžnosti neutralitete.

Demonstracija proti Kitaju.

Kakor poroča „Standard“ iz Shangaia, so oblasti v Pekingju se izrekle, da ne dajo nikakega odškodovanja poškodovanim tujcem. Ako kitajska vlada ostane pri tem ukrepu, groze diplomatični zastopniki s skupno demonstracijo združenega brodvja.

Dopisi.

Z Bleda 16. avgusta [Izv. dop.] Že teden dni prej čitali smo iz vaših, mnogoštevilno priplepljenih na raznih krajih divnega Bleda in njega okolice, da se bode vršil v nedeljo dne 16. avgusta t. l. v Petranovi gostilni na Bledu shod katoliškega političnega društva. I mene gnalo je tja, da bi videl, ima li res duhovščina, klerikalna stranka sploh, povsod tako mogočen upliv, s katerim se ponaša dan za dnem v klerikalnem svojem listu, a začudil sem se, ko sem prišel k Petranu, da se je navzlic strastni agitaciji po vsej Gorenjski za mnogobrojno udeležitev, k temu shodu nabralo jedva nekaj nad 50 volilcev radovljiskega volilnega okraja, okolu 30 duhovnikov, nad polovico ljubljanskih — mej njimi seveda bil je tudi kapelan Kalan — ter peščica poznatih klerikalnih agitatorjev iz Ljubljane kot Regali, dr. Gregorič, dr. Šušteršič, dr. Supan, Polak, Peterca, Dolenc in klerikalca Bulovec in Mali iz Radovljice. — Kot vladni komisar bil je navzoč c. kr. okrajnega glavarstva vl. koncipist g. baron Rechbach. — Malo čez 5. uro otvoril je predsednik društva drž. in dež. poslanec kanonik Klun zborovanje, ne da bi se bil predstavil navzočnim, misleč si, vsaj me tako vsakdo pozna. — Končavši kratek svoj nagovor, dal je besedo državnemu poslancu g. Povšetu, ki je poudarjal v svojem zelo dobro priučenem govoru nalogo konservativne stranke, sploh nje dosedanje uspešno (?) delovanje itd. Govoril je mej drugim tudi, da deluje on in konservativna stranka sploh na to, da bode kmet dobil v kratkem zopet isti blagostan, ki ga je užival prej, da bode mernik pšenice, rži — poljskih pridelkov sploh zopet isto ceno dobil, kot jo je imel za kmeta pred davnim časom, da bode to vse konservativna stranka dognala in še več družega — tako, da govora ni bilo ne konca ne kraja in gotovo bil bi še govoril do polnoči, ko ne bi bili poslušalci nemirni postajali — zlasti ker je vladala v ne sosebnost prostrani dvorani nestrpna vročina. — Govor njegov bil je burno odobravan, h kojemu učinku so seveda pripomogli le navzočni gospodje v dolžih suknyah, ki so obkolili v dvorani nahajajoče se poslušalce-volilce od vseh strani in sigurno bil bi taisti izmej poslednje imenovanih takoj v „črnih bukvah“, kdor ne bi bil ravnal tako, kot so oni hoteli. Za g. Povšetom govoril je Gorjanski župnik Ažman — tako tiho, da smo ga komaj razumeli — poudarjaje sosebnost, kako skrbi duhovščina zlasti na deželi za svoje ovčice, da če jim treba kacega sveta, obrniti se je le treba do njih itd. priporočevaje slednjič navzočnega g. župnika Mesarja kandidatom za deželnozborsko volitev, naštevaje ob enem zasluge, koje si je pridobil taisti za povzdigo kmetijstva sploh. — Na poziv, da naj oni, ki so za Mesarja, dvignejo roke, dvignejo vsi navzočni, mej katerimi

sem videl tudi župana Blejskega, klerikalnega (?!) Mallnerja in župana Gorjanskega g. Žumra, roke, obljubivši tako, da bodo oddali glasove svoje priporočenemu kandidatu. — Na to se navzočnim zahvali kandidat župnik Mesar na izredni časti in za izkazano mu zaupanje, zatrjuje volilce, da mu bode vedno skrb, njihove prošnje in pritožbe na merodajnih mestih podpirati in priporočevati.

S tem bil je shod v dvorani zaključen. — Pravi shod oziroma razgovor unel pa je se še-le zunaj dvorane. Neki posestnik, po domače Maček iz Gorjan, interpeloval je bil namreč koncem govora gosp. Povšeta — kaj meni konservativna stranka glede razdelitve srenjskih pašnikov in gozdov ukreniti. Le ta odgovoril mu je na to uprašanje jako nesrečno. — Da bi ta odgovor vsaj nekoliko popravil, povzel je dr. Šušteršič besedo, rekoč, da so tega le krivi liberalni gospodje in da konservativna stranka deluje na to, da se vse navedene razdelitve tičoča uprašanja le s pomočjo konservativcev dajo razrešiti, oziroma izvršiti. — Da tudi ta odgovor n bil navzočnim po vsehi, uvidel je lahko vsakateri, kdor je poslušal živahni razgovor volilcev po končanem zboru zunaj dvorane; kajti grajalo se je celo zborovanje, zlasti pa hudovali so se volilci na one gospode klerikalce iz Ljubljane, ki niso imeli dolžih črnih sukenj, tako da so le-ti kmalu popih-nili iz njihovega obližja. — Sosebno prej imenovani Maček udrihal je strastno po klerikalcih, predbaci-vaje jim mnogo nedostatkosti; župnik Berlic iz Boh. Bele upal se je nekaj časa ugovarjati mu, a ko je uvidel, kako gorke in mastne lomi mu Maček, obdan od nekaterih volilcev, utihnil je in jo pbrisal. — Z jedno besedo, klerikalna stranka se nikakor ne sme ponašati s tem shodom, — prepričana temveč mora biti, da gorenjska stran niso za njo najugodnejša tla.

Od nekod 18. avgusta. [Izv. dop.*] Učiteljski stan je jeden onih slojev, ki jim je nalog, širiti omiko mej narodom. To je važen in težaven nalog, ki zahteva od učiteljstva mnogo. Neobhodno potrebno je, da pozna posameznik istodobno stanje kulture ne le svojega naroda, temveč tudi sosednih, bolj ali tudi manj naobraženih. Pri prvih vidi, kaj naj mu je pri lastnem delovanju smoter, pri drugih pa ima priliko spoznati hibe, ki ovirajo srečo naroda. Umevno je tedaj, da mora biti učitelj vesten opazovalec stvari in dogodeb v bližini in daljavi. Najboljši pripomoček pri tem mu je časopisje sploh. Pa v današnjih dneh, ko se teliko tiska in bere, je človeku težko orientovati se, ter ločiti dobro od slabega, posebno sedaj, ko vladajo vedni prepiri različnih strank. Tu potrebuje učitelj lista, ki objektivno poroča o vsem, posebej pa o razmerah, ki se tičejo šol in učiteljev. Učiteljskih listov je dandanes mnogo; Nemci imajo celo pedagogičen dnevnik; Čehi imajo menda nad 10 učiteljskih listov. Tudi Slovenci imamo dva učiteljska lista: „Učiteljskega Tovariša“ in „Popotnika“. Poglejmo malo bliže razmere teh listov.

Pri vsakem listu je pomniti njegov cilj, kaj da namerava doseči ter ali to tudi doseza. „Učit. Tov.“ se ozira skoro zgolj na kranjske učiteljske in šolske razmere. Prav malo prinaša o drugih slovenskih deželah. Gosp. urednik „Učit. Tovariša“ bo morda dejal: „Kranjsko učiteljstvo naj se briga v prvi vrsti za kranjsko šolstvo“. To je popolnoma res, a kakor ne zadostuje, da ima človek samo srajco a sukne ne, istotako ne zadostuje, če kranjski učitelj samo ve, kaj njegovi kranjski kolegi počenjajo, o drugih pa ničesar ne zve. Brzo bo kdo odgovoril, naj si pa naroči vsak učitelj poleg „Učit. Tovariša“ tudi „Popotnika“. Da, naj si ga naroči; „Popotnikov“ urednik in lastnik gotovo ne bosta nad tem žalostna. A novci, novci; ti imajo pri učiteljih tudi važno besedo, saj je še mnogo učiteljev, ki niti jednega lista nemajo. Zaradi take uredbe „Učit. Tovariša“ otane kranjsko učiteljstvo brez poročil o šolstvu na slovenskem Štajerji, Koroškem in Primorskem. In to je pač važno za vsacega učitelja, da ve, kako delujejo in životarijo vsi njegovi slovenski kolegi, saj so vendar vsi sinovi iste majke Slave in vsi delujejo na prosveti naroda slovenskega! Pa ne samo, da „Učit. Tov.“ ne poroča mnogo o slovenskem šolstvu, tudi o šolstvu drugih narodov ne pove dosti svojim bralcem. Stanje šolstva Čehov, Poljakov, Rusov, Srbov in Hrvatov bi morda zanimalo marsikakega učitelja. Isto tako

*) Dopis ta smo priobčili, ker ima hvalevreden namen in ker nam je došlo že več jednacihi dopisov.

bi poučno uplivala poročila o šolstvu Nemcev, Francozov in drugih. Gosp. urednik „Učit. Tovariša“ bo mislil, da hočemo s tem njegovo delovanje in list očrniti; ne, saj je vendar znano, da pri teh razmerah list ne more biti boljši kakor je. List, ki je glasilo kakega društva, tu „Slov. učiteljskega društva“, ni dolžan več delovati, kakor je društvo umestno.

Kako je s „Popotnikom“? Vsakdo mora priznati, da je „Pop.“ boljši nego „Učit. Tov.“ On, kot glasilo „Zaveze“, se ozira na vse slovensko šolstvo; prinaša tudi veliko več in — boljših — razprav kakor „Učit. Tov.“, kajti pri njem sodelujejo prav dobre moči. Vender pa ni tak, kakoršen bi lahko bil. Tudi ni zadostno razširjen, ker mu na Kranjskem konkurenco dela specifično kranjski „Učit. Tov.“ Tudi to marsikomu oddahne mržnjo nanj, ker izhaja v ponemčenem Mariboru; vender je poslednje le obžalovati.

Blagohotni bralec je mogoče spoznal, kaj hoče pisec s tem, namreč, da slovenskemu šolstvu nikakor ne koristi, da imamo dva učiteljska lista. Boljše bi bilo, da bi imeli samo jednega, kateri pa naj bi zadostoval vsem zahtevam slovenskega učiteljstva. Slovensko učiteljstvo naj zahteva, da sedanja lista prenehata ter naredita prostor novemu, ali pa naj se spojita v jeden list, ki bodi tednik, ter naj seznanja slovensko učiteljstvo z vsem, kar je zanj važnega. Torej: prinaša naj vladne ukaze in odloke, ki je izdajajo šolska oblastva v vseh slovenskih kronovinah; poroča naj o društvenem življenju vseh slovenskih učiteljev; prinaša naj razprave pedagogičnega zadržaja zraven pa tudi druge poučne in zanimive stvari; poroča naj o stanju šolstva drugih Slovanov, ter tudi drugih tujih narodov, kajti pri teh se lahko mnogo učimo. List naj je tudi glasilo „Zaveze“, kar bo zelo pospeševalo nje delovanje. ter zjednilo slovensko učiteljstvo v celoto. Sploh naj bi bil list učiteljski „universum“. Tak list bi mnogo pripomogel k napredku slovanskega šolstva, zakaj menim, da bi ga vsak učitelj z veseljem bral, ker bi se tako seznanjal z razmerami svojih kolegov na vsem slovenskem svetu. Tak list bi morda tudi prišel v druge kroge občinstva, ter v njih vzbujal zanimanje za šolo, kar bi poslednji gotovo ne škodovalo. Ravno v sedanjem času bi lahko odločno obravnal uprašanje o verski in podržavljeni šoli, kateri sta velevažni, posebno poslednje.

Slovenski učitelji, katerim je mar napredek slovenskega šolstva, naj to stvar premislijo, ter se v kakem javnem glasilu o tem izrazijo. Pri tem naj vsak pomni, da je slovenskih učiteljev malo, vsled česar morajo ti skupno delovati, ne pa cepiti svojih močij. Sploh se pri nas le na to gleda, da je več listov, a kakšni da so ti, to menda malokoga briga. In to je ravno uzrok slovenskega separatizma in strankarstva. Boljši je jeden list, ki je razmeram primerno osnovan in uredovan, kakor pa deset ali več lističev, katerih obzorje je — domač okraj. Taki listi le kradejo naročnikom denarja iz žepa, ne koristijo jim pa nič. Prinašaja sicer dolga poročila o lokalno važnih stvareh, a kako more to zanimati naročnika bivajočega v drugi deželi!

To v premislek slovenskim učiteljem-literatom.

— II

Domače stvari.

(Konfiskacija.) Včerajšnja številka našega lista zaplenilo je c. kr. državno pravdnništvo zaradi dopisa iz Novega mesta, v katerem se je pripovedovalo, kako je okrajni glavar Schwarz dne 15. t. m. prepovedal vajo gasilnega društva. — Današnja številka ima dve strani priloge.

(Smešna jeza.) „Slovenec“ se je predvčeranjem silno razjezil, ker smo bili toli predrzni, da smo v ponedeljskem listu o katoliškem shodu na Bledu pisali: „Dopoludne imeli so sv. mašo, šli so baje prosit za volitve srečen izid“. Te nedolžne besede porušile so „Slovenčeve“ gospode duševno ravnotežje, kajti hudujejo se doslovno: „Ali je to pisava katoliških listov? Kakšne pojme ima Narodova gospoda o dolžnostih kristjanov ob nedeljah? Ali se ne sme prositi za srečen izid volitev?“ — Čemu ta uprašauja? Ali smo mi kaj jednacega trdili? Mi smo le povedali, kar se je v nedeljo sploh govorilo. Za srečen izid volitve je vsacemu prositi svobodno, saj se sicer ob volitvah razstavlja celo Najsvetejšje. Torej v bodoče le malo več mirne krvi in ne na vse pretege ongaviti, kadar ni nobenega povoda.

(Klerikalna doslednost.) Naša opazka o nedeljskem shodu na Bledu, da so kmetje pri shodu

sicer glasovali za Mesarja, po shodu pa rekali: „Pirc bode vendar boljši! Pirc bomo volili!“ napotila je „Slovenca“, da je v 186. številki modroval tako-le: „Tako breznakačen gorenjski kmet do zdaj, hvala Bogu, še ni. Taki so le naši liberalci, ki danes obljubijo, a jutri ravno temu nasprotno delujejo in pri drugih radi po sebi obleko merijo. Gorenjci pa naj si zapomnijo, kako breznakačno obnašanje jim očita „Narod“ in iz tega naj sklepajo, kakšne prijatelje imajo pri liberalcih.“ Komur bi se vsled teh besed jeli lasje ježiti, naj pogleda na istega „Slovenca“ prvo stran, kjer stoji črno na belem: „Nekateri naših županov dali so se preslepiti in so obljubili, da bodo volili tajnika gosp. Pirca. A to obljubo dali so le vsled tega, ker se jim je zagotavljalo, da je gosp. Pirc konservativen mož. Ker je slednje neresnica, tedaj odpade pogoj, pod katerim so se župani zavezali in župani na svojo obljubo niso navezani. Ker je rečeni pogoj izmišljen, nam ne preostane druge opazke, nego „O Spiegelberg!“

— (Imenovanje.) Titularni deželni sodišča svetnik Sciolar in deželni sodišča svetnik Budau imenovana sta svetnikoma pri nadsodišču v Trstu.

— (Družba sv. Cirila in Metoda) prejela je po blagor. gospodu Pavel Turku, županu v Dragi, 7 gld. kot znesek, kateri je zložil ondotni novoizvoljeni občinski odbor. Zahvaljujoč se za lepi dar priporočamo našo družbo tudi drugim slovenskim občinskim odborom.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Izletnike v Zagreb) opozarjamo, da se bodo tam dobivala brezplačna skupna stanovanja, katera bodo na razpolaganje Sokolom in pa odposlanstvom drugih slovenskih društev, katera se izleta udeležé s svojimi zastavami. — Da se bode vedelo, koliko tacih stanovanj je pripraviti, naj se oni, ki reflektujejo na brezplačno stanovanje, oglasijo najkasneje do 3. septembra pri odboru „Ljubljanskega Sokola“.

— (Shod českoslovaških ognjegascv v Pragi) bil je, kakor povzamemo češkim listom, velikansk. Okolu 13.000 ognjegascv, deloma z orodjem, udeležilo se je velicega sprevoda. Gasilna društva Praška pa so izvajala velike vaje, ki so bile v vsakem oziru posebno zanimive. Pri slavnosti gasilcev pokazala se je zopet velika moč češkega naroda. Obžalujemo prav srčno, da se slovenska gasilna društva neso odzvala bolje prijaznemu vabilu čeških bratov. Kot zastopnik slovenskih gasilcev bil je v Pragi gosp. Anton Belec. Treba bode, da se spregovori odločna beseda v zadevi zveze kranjskih gasilnih društev od strani zavednih društev. Pod krinko humanitete širi se le preveč v nas baš v mnogih gasilnih društvih narodni idiferentizem, če ne celo očitno nasprotovanje ideji narodnosti. Odločno narodna in zavedna naša gasilna društva imajo sveto dolžnost, da delujejo na to, da preneha to stanje, ki ni baš častno za narodno probujeno deželo našo.

— (Pri shodu českoslovaških gasilcev v Pragi) zastopal je slovenske gasilce stotnik gasilnega društva v Št. Vidu nad Ljubljano g. A. Belec, kateri je bil po dr. Figarju, predsedniku zveze čehoslovaških gasilcev, pred začetkom zborovanja predstavljen.

— (Priznanje.) Na Bledu kopala se je nedavno v Muhrovi plavalnici pod Gradom gospodična Sidonija Damei, odgojiteljica v obitelji veleobrtnika Mauthuerja z Dunaja. Znala je sicer dobro plavati, a ker jo je prevzela nenadna slabost, začela se je potapljati. Gosp. dr. Josip Sernec, odvetnik v Celju, ki je bil slučajno na lici mesta, zapazil je nevarnost ter kar oblečen skočil v jezero in z nevarnostjo svojega življenja rešil mlado damo. C. kr. deželna vlada, obveščena o tem činu, izrekla je g. dr. Sernecu pismeno priznanje in pohvalo.

— (Deželna učiteljska konferencija.) Dnevni red za prvi dan zborovanja, dne 1. septembra 1891. I. ob 10. uri v mestni dvorani: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Imenovanje predsednikovega namestnika. 3. Volitev dveh zapisnikarjev. 4. Volitev odbora. 5. Določitev pravičnega reda za deželno konferencijo. 6. Izročitev samostalnih predlogov voljenemu odboru v posvetovanje. 7. O šolski higijeni. Predava gosp. dr. Fr. Zupanc. 8. Določitev drugega glavnega zborovanja. Ob priliki otvoritve tretje deželne učiteljske konferencije bode ob 9. uri v cerkvi sv. Jakoba slovesna božja služba, h kateri se vabijo častiti člani deželne konferencije.

— (Glas izmeju učiteljstva:) Prve dni sept. vršila se bode v Ljubljani deželna učiteljska konferencija. Zbralo se bode poleg dotičnih delegatov še mnogo drugih učiteljev. V blagovoljni preudarek podam pa nastopni svoj predlog: Gotovo bode tistikrat najlepša prilika obiskati skupno deželno razstavo v Zagrebu. Lahko priredi se zato poseben vlak, naprosilo bi se katerega kolego v Zagrebu, ki bi radovoljno razkazovati hotel razstavo in dr. Prosim gg. kolege Ljubljanske, da to stvar vzamejo takoj v roke, druge po deželi pa, da se hitro odločijo za to, in to takoj naznanijo dotičnemu odboru v Ljubljano.

— (Zasul se je) včeraj ob 1/4 na 3. uro v Slonovih ulicah kanal tik hiše Bernardove. Delavec Jože Brate iz Krakovega bil je že pol zasut, komaj so ga rešili. Urok nesreči je ta, da stavbinska družba, oziroma baron Pittel kot podjetnika, nakladata ob kanalu kar cele gore peska, da se že več v prvo nadstropje ne vidi, sploh pa kanale slabo zavarujeta. Mestni stavbinski urad bi moral že davno poseči vmes, ne počakati do nezgode, ko je nevarnost, da mnogo ljudi izgubi življenje. Torej opreznost, ker je v ozkih Slonovih ulicah res treba!

— (Zgradba nove bramborske vojašnice,) katero je od deželnega odbora prevzela stavbinska tvrdka Knez in Zupančič, bode skoro završena. Poslopje je jako lepo in krasi poprej zapušteni del ob Gruberjevem kanalu, ki se bode sedaj hitro obljudil in oživil.

— (Izpred sodišča.) Danes je bil zatožen Fran Schantel, 25 letni komi in nemški turnar iz Ljubljane hudodelstva težke telesne poškodbe, ker je dne 5. julija t. l. ponoči na Marijinem trgu Frana Perdana s ključem po roki in še drugih delih telesa poškodoval. Obsojen je bil Fr. Schantel po § 411. k. z. na 40 gld. globe, eventualno osem dnij zopora.

— (Nove stavbe.) Mizarski mojster gospod Binder zgradil si je na starem živinskem sejmišču lepo dvenadstropno hišo, zraven pa delarnico s parnim strojem. Zgradbo izvršil je stavbinski mojster g. Filip Zupančič.

— (Z Bleda.) Izstop svoj iz občinskega zastopa Blejskega naznanilo je 16 občinskih odbornikov pismeno c. kr. okr. glavarstvu v Radovljici in visoki c. kr. deželni vladi, — ako omenjena urada ne ukreneta, da se sedanji župan g. Mallner takoj ne odstrani, oziroma primora, da županstvo takoj odloži. To je posledica gospodstva klerikalne stranke.

— („Učiteljski Tovarš“) glasilo „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“ ima v 16. številki nastopno vsebino: Deželna učiteljska konferencija. — A. S.: Šolstvo v jubilejni izložbi v Pragi. — Št. Primožič. — Postojina: Kaj ovira dober uspeh v ponavljalnici; kako bi se mogla ista preustrojiti, da bi dosegla svoj namen? — S. R.: Kako visoko nad morjem leži Ljubljana. — J. Marn: Knjiga Slovenska. — Ukazi in odredbe šolskih oblastev. — Književnost. — Naši dopisi: Iz državnega zbora. — Iz Postojine. — Iz litijskega okraja. — Iz kranjskega okraja. — Društveni vestnik. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb.

— (Iz Novega mesta) se nam piše dne 18. t. m.: Lani oktobra meseca se je za naš okraj volil cestni odbor. Skoro bode leto in ni se ta odbor še konstituiral. Okr. glavarstvo ima nalogo, voljene odbornika sklicati, da volijo predsednika. Ni veliko truda za to treba in gotovo ne več, kakor za prepoved našim gasilcem, da ne smejo imeti vaje z gasilnim orodjem. To vajo, mimogrede omenjeno, lahko po pravilih načelnik društva vsak čas po dnevi zaukaže. Uprašam našega gosp. okr. glavarja, zakaj ni ta čas, ko je naši požarni brambi zabranil vežbanje z gasilnim orodjem dne 15. t. m., zapisal na isto polo, da se naj lani oktobra meseca voljeni cestni odborniki snidejo v volitev načelnika etc.! Vun s temi in jednacimi akti, gospodine vitez Schwarz! Vi ste uradnik konstitucionalne države in mi prebivalci novomeškega in drugih sodnih okrajev, v katerih vam je politično uradovati, državljanji, ki smemo svoje uradnike uprašati, ako kak akt že na prst debelo prah pokriva, kdaj se bode le-ta rešil.

— (Iz Logatca) 17. avg.: Včeraj dne 16. t. m. zvečer izbrala si je strela v tem polit. okraju kar tri žrtve! Ob 8. uri udarila je v zidani, s slamo kriti hlev Lize Robida po domače Gregovka v Planini, ubila jednega izmeju notri nahajajočih se konj Matije Vrabca iz Kalc pri Logatci, drugega ommila in uničila okrog 150 stotov sena. Poginila sta

tudi jeden prašič in jedno tele. Pri Francetu Trevnu po domače Dolenci udarila je v hišo, upepelila hišno podstrešje in napravila škode za 700 gld. Zavarovan je bil pri „Dunavu“ za 600 gld. Naposled izbrala si je gospodarsko poslopje Tomaža Gantarja v Godoviču in je uničila. — Najbolj poudariti moram pač nezgodo v Planini — v šestih tednih tretja po oguju!, — a ta, zadnja, škodovala je dokaj baš ta večer prirejeni veselici notranjskih dijakov na korist Prešérnovemu spomeniku dasiravno se je — ko je bila nevarnost odstranjena, veselica v vsakem oziru vendar dobro obnesla. Četudi vam bode glede te došlo obširnejše poročilo, ne morem vendar kam, da bi ne omenil malomarnosti nekaterih stanovnikov Dol. Planine, ki so ob nezgodi le zijala pasli, dočim so gasilna društva na vse kriplje delala in k delu spodbujala; saj se ognja ni strašili niti gosp. kapelan Hiersche, g. direktor Haasberški Fr. Reismüller in še več drugih gospodov, le bližnji nekateri sosede neso imeli čuta usmiljenosti in ljubezni do svojih v nevarnosti nahajajočih se vaščanov! To je neodpušljivo!

— (Huda ura.) V Rovtah na Notranjskem bila je v nedeljo zvečer ob 1/2 10. uri tako huda ura, da si ljudje neso upali spat in so vsi pri goreči luči bdeli. Ob 3/4 na 11. uro tresčilo je v hram Zalarjev, kateremu je pogorelo vse orodje. Čudno, da je v isti hram že tretjič tresčilo. Dobro, da je bil Zalar zavarovan.

— (Glavarstvo v Radovljici) naročilo je tamošnjemu mestnemu zastopu, da ima v treh mesecih napraviti svojo občinsko klavnico.

— (Volk.) Po Rovtah na Notranjskem klati se že dlje časa volk, ki je kmetom odnesel že šest psov. Ljudje ga večkrat vidijo, a pomagati si ne morejo, ker ni dopuščeno imeti puško. Družba, ki ima v Rovtah lov v zakupu, bi pač dobro storila, ko bi odpravila tega neprijetnega gosta, da še pri živini škode ne naredi.

— (Velik požar) nastal je pri sv. Ivanu v okraju Lipniškem na Štajerskem, ki je uničil 12 hiš. Velika župna cerkev je tako poškodovana, da se utegne razrušiti. Pet ognjegasnih društev gasilo je neumorno.

— (Letno poročilo trirazredne ljudske žole v Mengši) ima na prvem mestu sestavek „Sv. Notburga v Grobljah“. Iz šolskega izveštja posnamemo, da je šolo obiskovalo v vseh treh razredih 288 učencev, mej katerimi je bilo 219 sposobnih. Poučevali so na tej šoli gg.: Peter Sirc, učitelj in začasni voditelj, Leopold Zaletel, katehet, in Emilija Grkman, učiteljica.

— (Nova postajica.) Mej postajama Nyek in Martonvašar na progi mej Budimpešto in Pragarskem odprla je južna železnica novo postajico Petend.

— (Vspored) pri otvoritvi „Narodne čitalnice“ v Rajhenburgu dne 23. avgusta. I. del: Od 4.—7. ure popoldne koncertuje na prostem priljubljena Šmarijska godba več izbornih komadov, mej temi „Venček pesmij“ od Parme. II. del v dvorani: 1. Nedvčd: „Zvezna“, moški zbor. 2. Načelnikov pozdrav. 3. Dr. G. Ipavec: „Pozdrav“, mešan zbor. 4. Dr. G. Ipavec: „Pogled v nedolžno oko“, (nastopi Sevnški kvartet.) 5. Slavnostni govor. 6. Dr. G. Ipavec: „Mrak“, moški zbor. 7. S. Gregorčič: „Domovini“, deklamacija. 8. Dr. G. Ipavec: „Domovini“ s tonor in bariton solo. 9. H. Volarič: „Slovan na dan“, mešani zbor. Pri moških zborih sodelujejo iz prijaznosti gg. pevci iz Brežic, Krškega, Sevnice, pri mešanih tudi gospdč. pevke iz Kozjega. III. del: Prosta zabava in ples.

— („Delavsko podporno društvo“ v Trstu) praznuje dne 23. avgusta obletnico blagoslovljenega društvene zastave s slavnostjo, razdeljeno v dva dela: I. Zjutraj ob 7 1/2 uri zberó se udje in odborniki v prostorih društva Via Molin piccolo št. 1. Od tod odidejo z godbo, društveno zastavo in odborom na čelu v cerkev sv. Antona novega, kjer jih pričakujejo v svečanih oblekah udinje in odbornice. Točno ob 8. uri se začne sveta maša, pri kateri pojó pevci „Slovenskega pevskega društva“ skladbo „Slava Stvarniku“, po sv. maši vrnejo se udje in odbor, spremljevani z godbo, istim potom v društvene prostore hranit zastavo, potem se razidejo. II. Popoldne na okrašenem vrtu „Mondo Nuovo“ veselica, katera začne ob 6 1/2 uri in traja do polnoči. — Pri veselici sodelujejo pevci in godba: preskrbelo se je tudi za umeteljne ognje. Vspored veselice. 1. Jenko: „Naprej“, godba.

2. Sommer: „Valček“, godba. 3. Brajša: „Koračnica“, poje moški zbor. 4. Nagovor predsednika; po katerem bode svirala godba „Cesarako pesem.“ 5. Umeteljni ognji. 6. Iv. pl. Zajc: Finale iz opere „Nikola Šubić-Zrinski“, godba. 7. * * * „Ladja“, osmospev. 8. Eisenhuth: „Večer na Savi“, valček, godba. 9. B. dr. Ipavic: „Pozdrav“, poje mešani zbor. 10. Umeteljni ognji. 11. Mozetič: „Kvadrilja po slov. napevih“, godba. 12. B. dr. Ipavic: „Slovenska pesem“, poje zbor. 13. Novotny: „Hitra polka“, godba. 14. Rieder: „Potpouri po slovenskih napevih“, godba. Ustopnina za osebo 20 kr. (Pod 10 let stari otroci plačajo 10 kr. ustoppine.) NB. Odprto je tudi kegljišče, kjer se igra na dobitke.

— (Bralno društvo pri D. M. v Polji) priredi veselico v nedeljo, dne 23. avgusta t. l. v gostilni g. Janeza Gostilničarja na Vevčah. Vspored: 1. Streljanje za dobitke. 2. Šaljiva loterija. 3. Gledališka predstava: „Bob iz Kranja“. 4. Petje. 5. Prosta zabava. Mej posameznimi točkami svira godba. Začetek ob polu 4. uri popoldne. Ustopnina k veselici 10 kr. za osebo. — K predstavi I. prostor (sedež) 50 kr., II. prostor 30 kr., III. prostor (za stali) 15 kr. Čisti dohodek namenjen je za napravo društvene zastave. Ob neugodnem vremenu preloži se veselica na naslednjo nedeljo. K prav obilni udeležbi vabi kar najljubše odbor.

— (Novo poštno in finančno poslopje v Trstu.) Trgovinsko ministerstvo oddaja zidanje poštne in finančne poslopja v Trstu ponudbenim potom za dve različni pavšalni svoti. Stroški iznašajo: 1.) pavšalna svota za poštno poslopje 498.500 gl., 2.) pavšalna svota za finančno poslopje 390.900 gl. Natančneje določila za ponudbeno izročitev, potem obrazec ponudbe, načrti s preudarkom stroškov in stavbinskim popisom vred, kakor tudi splošni in posebni stavbinski pogoji nahajajo se na ogled pri poštne in brzojavne ravnanstvu v Trstu od 31. avgusta t. l. naprej. Ondu se dajejo tudi druga pojasnila — Dotične ponudbe uložiti je najpozneje do 23. septembra t. l. dopoldne. Varščina znaša 44.500 gl.

— (Konjska dirka v trab) prirejena od konjarskega odseka c. kr. kmetijske družbe kranjske v Šent-Jernej na Dolenjskem bo v nedeljo dne 20. septembra t. l. in sicer v prvih treh oddelkih samo za kmetijske posestnike, v četrtem oddelku za vse brez izjeme. Dirka bode dne 20. septembra (dan pred premovaljem konj) popoldne po cerkvenem opravi (okolu 3. ure) v Šent-Jernej in sicer na novo prirejenem dirkališču. — I. dirka treh in štiriletnih kranjskih žrebcev in kobil. Daljava 1600 metrov. Ako se oglasi samo jeden tekmovalac, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v štirih minutah na cilj. Prvo darilo 70 gold.; drugo darilo 35 gold.; tretje darilo 15 gold. II. dirka starejših kranjskih žrebcev in kobil. Daljava 2400 metrov. Ako se oglasi samo jeden tekmovalac, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v šestih minutah na cilj. Prvo darilo 50 gold.; drugo darilo 25 gold.; tretje darilo 10 gold. III. dirka za konje brez razločka starosti in spola, tudi za valahe, ki so najmanj pol leta lastnina kranjskega posestnika. Daljava 2400 metrov. Ako se oglasi samo jeden tekmovalac, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v šestih minutah na cilj. Prvo darilo 40 gold.; drugo darilo 20 gold.; tretje darilo 10 gold. IV. gosposka dirka s parom konj brez razločka na spol in starost konj. Daljava 2400 metrov. Dirka se vrši le, ako se zglase trije tekmovalci. Častno darilo c. kr. kmetijske družbe kranjske: Srebrna namizna oprava v vrednosti 50 gold. — Udeležitev pri dirki je zglasiti pismeno ali pa na dan dirke tudi ustno, najpozneje do 12. ure popoldne občinskemu uradu v Šent-Jernej. Za udeležitev v III. oddelku plačati je pri zglasitvi 1. gold., v IV. oddelku 5. gold. ustoppine. —

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Peterburg 18. avgusta. V tukajšnjih dvornih krogih se zatrjuje, da pojedeta po zadnjih določilih car in carica dne 20. t. m. v Kodanj, od koder se v Rusijo vrneta po morji.

Pariz 18. avgusta. „Autorité“ javlja, da pride Mohrenheim na mesto Giersa, ki je zastopal nemško politiko.

Pariz 18. avgusta. Republike novi poslanik na ruskem dvoru grof Montebello pride v septembru na svoje mesto. Do tedaj bode

poslaništvo vodil poslaniški svetnik grof Vauvireux.

Berolin 18. avgusta. „Vossische Ztg.“ piše, da so razlogi, katere vlada navaja za žitno carino, ničevi. Vlada zašla je v zagato, iz katere ni izhoda.

Kiel 19. avgusta. Pri včerajšnjem svečanem obedu napil cesar na zdravje svojega zvestega zaveznika, cesarja avstrijskega.

Peterburg 19. avgust. (Uradni list:) Povodom završenih manevrov bil zajutrek v Krasnem Selu, pri katerem so bili car, carica, kraljica grška, veliki knezi in velike kneginje. Car in drugi udeleženci obeda imeli so na čast avstrijskega cesarja rojstvenega dne pripete avstrijske rede. Car napil na zdravje avstrijskega cesarja, godba zasvirala avstrijsko himno.

Pariz 19. avgusta. „Figaro“ javlja iz Berolina: Peterburški merodajni krogi pripisujejo prepovedi izvažanja žita veliko važnost. Pravi se: Rusija se hoče pred vsem z živžem preskrbeti za slučaj vojne, ob enem pa Nemčijo v eventualni vojni spraviti v zadrego. V krogih ruskih častnikov se za gotovo pričakuje, da se bode 1893. leta, ko bodo nove puške gotove, Nemčiji vojna napovedala.

Praga 20. avgusta. Cesar odredil deželnemu odboru izraziti zahvalo na čestitkah povodom rojstvenega dne. — Število obiskovalcev razstave že nad poldrugi milijon.

Carigrad 20. avgusta. O vjetji Solinija javljajo se nastopne podrobnosti: Predvčeraj popoldne odpeljal se je železnični nadzornik Sollini v spremstvu Bolgara Angelo in treh delavcev na drezini s postaje Demirkapu proti Solunu zaradi popravil na progi. V sredo našel je tovorn vlak, vozeč iz Strunice v Demirkapu blizu 115 kilometrov prazno drezino, poleg nje truplo umorjenega delavca. Štirje drugi delavci bili ranjeni. Nekoliko ur pozneje došlo je v Demirkapu Sollinijevo pismo, da so ga odpeljali roparji, ki zahtevajo 3000 funtov odškodnine in mu prete s smrtjo, ako se denar v 11 dneh ne doloži.

Razne vesti.

* (O nezdigi nemškega cesarja.) Neki francoski list prijavlja interview z angleškim zdravnikom Morelom Makenziem, ki je zdravil cesarja Friderika. Na uprašnje, kaj sodi o ušesni bolezni cesarja nemškega, odgovoril je, da navzlic bolezni postane lahko star. O božjastnih napadih cesarja Viljema mu ni znano ničesar. Vsled zadnjega padca utegne ostati cesarju koleno trdo, kar bi mu bilo nadležno pri ježi.

* (Ruska oboroževanja.) Na novi tovarni za izdelovanje smodnika dela zdaj 2000 delavcev. Izgotovljena bode do konca septembra meseca. Vsega skupaj bode 33 raznih poslopij.

* (Hygienični kongres v Londonu.) sklenil je, da bode prihodnji kongres v Budimpešti.

* (Nesreča na železnici.) V Švici zgodila se je zopet nesreča na železnici. Pri Zollikofenu blizu Berna zadel je brzovlak, ki vozi v Pariz, v neki posebni vlak, ki je stal zunaj postaje. Dvanajst oseb je mrtvih, ranjenih pa nad dvajset. Ponesrečenci so vsi Švicarji.

* (Nesreča na železnici.) Kakor se poroča z Dunaja, skočil je na Fran-Jozefovi železnici pri Hadersdorfu osební vlak s tiru, ter so bile štiri osebe težko poškodovane, namreč dva potnika in dva od železniškega osebja. Stroj se je zaril v pesek in prvi voz zadel je s tako močjo vanj, da se je razdrobil. Ranjence, ki imajo noge zlomljene, prenesli so v bolnišnico v Kremsu. Promet je bil nekaj časa ustavljen.

* (Nesreča pri vojaškem maršu.) Ko so vojaki marširali iz Csiklove v Marillo blizu Temesvara, usula se je cesta pod njimi in je padlo 17 mož 29. pešpolka v globočino, kjer jih je zasuho kamenje in kršje. Ostali vojaki in jedna kompanija 83. polka hiteli so jim na pomoč in jih izvlekli še žive a večinoma težko poškodovane.

* (Vihar na Tirolskem.) Vsled hude nevihte preplaval je potok Ganner pri Balzanu okoli in je pretrgana železniška zveza. Več ljudi je utonilo.

* (Panika v gledališču.) V Belem gradu nastala je mej predstavo velika zmešnjava vsled klica da gori, kar pa ni bilo res. Gledalci potisnili so proti izhodom in je bilo poškodovanih več žensk in otrok.

* (Zvezdarna v Pekingju) ima najstareje astronomijske aparate, katere so izdelali 1279 l. po naročilu carja Kublay Khana. Do l. 1670 bili so ti aparati na veliki terasi carske zvezdarne, potem so jih zamenili z novimi. Navzlic 600letni rabi so bronasti deli in konstrukcija teh aparatov še jako dobro ohranjeni.

* (Ženski adjunkt.) V Linköpingu na Švedskem imenoval je tamošnji kapitel cand. phil. gospodično Helgo Lindner adjunktom za stroko nemškega jezika in matematike na visoki šoli v Vesterviku. To je prvi ženski adjunkt na Švedskem.

* (Ladija se utopila.) Nemški parobrod „Roma“, ki je vozil iz Brazilije v Hamburg, zadel je ob skalo in se potopil. Moštvo se je rešilo. Ladija je popolnoma izgubljena.

* (Nesreča.) Iz Novega Jorka se poroča, da je parobrod z 800 izletniki vsled hudega vetra zadel ob most pri Long-Islandu. Ladija je bila hudo poškodovana in je več oseb padlo v vodo. Štirinajst jih je utonilo. Nad 50 pa je poškodovanih. Po drugih poročilih se je nesreča dogodila, ker je preveč oseb bilo na gornjem krovu, ki se je udrl pod preveliko pezo in pokopal spodaj stoječe. Mnogo žensk in otrok poskakalo je v vodo in utonilo.

Anatherinova ustna voda in zobni prašek

ohrani usta, krepeča čeljustno meso ter odpravlja slabo sapo iz ust.

Jedna steklenica ustne vode velja 40 kr.; jedna škatlja zobnega praška 20 kr.; 12 steklenic 4 gl.; 12 skatelj samo 2 gl. (81—103)

Lekarna Piccoli, „pri angelju“, v Ljubljani, Dunajska cesta. Naročila se izvršujejo z obratno pošto proti povzetju zneska.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto 4 gl. 60 kr.; za pol leta
2 gl. 30 kr.; za četrt leta 1 gl. 15 kr.

Javna zahvala.

Podpisani odbor „Narodne čitalnice v Kranji“ šteje si v preprijetno dolžnost, da izreče tem potom svojo najiskrenejšo zahvalo kvartetu ljubljanskih pevcev, gg. Avg. Stefančič-u, Rajku Branke-tu, Alojziju Lilek-u in Antonu Dečman-u, kakor tudi solistu g. Pavšek-u in drugim gg. pevcem na izbornem in požrtvovalnem sodelovanju pri društveni veselici dne 16. t. m.

Osobito gre hvala g. Antonu Dečman-u, ker nam je tako ljubeznjivo pripomogel do izrednega pevskega užitka.

Torej še jedenkrat najprisrčnejšo zahvalo vsem častitim gg. pevcem.

V Kranji, dne 17. avgusta 1891.

Za odbor:

Viktor Globočnik,
t. č. predsednik.

Josip Kušar,
t. č. tajnik.

Tujci:

18. avgusta.

Pri **Mallči**: Carniel, Halphen iz Trsta. — Haselstein, Kren, Markowsky, Pollak, Aderone, Ahvenda z Dunaja. — Dr. Gruber, Barry, Smuthi iz Pulja. — Pinner iz Monakova. — Rudesch iz Ribnice. — Malli iz Radovljice. Branko iz Zagreba. — Šavnik z Vrhnike. — Mayer iz Vipave. — Marquaritz iz Stuttgarta.

Pri **Stonu**: Millanich, Schwarz, Weiss, Pollak, Novak, Woda z Dunaja. — Funk, Barison, Carbonaro, Cafieri iz Trsta. — Bloch, Adler iz Prage. — Jenko iz Belega grada. — Torbar iz Zagreba. — Hunderman iz Gorice. — Stare iz Kamnika. — Stergulec iz Begunj. — Danekar iz iz Pulja. — Perko iz Celovca.

Pri **bavarskem dvoru**: Sparuz iz Bistrice. Pri **južnem kolodvoru**: Orlandini, Radošič, Gorec iz Istre. — Sorko z Reke. — Krinzle iz Ljubna. — Freund iz Berolina.

Pri **avstrijskem cesarju**: Zeischeg iz Merana. — Tratnik iz Idrije.

Umrlí so v Ljubljani:

19. avgusta: Jera Japelj, delavka, 23 let, Cesta v mestni log št. 3, jetika.

V deželni bolnici:

19. avgusta: Henrik Kralj, delavec, 20 let, jetika.

Tržne cene v Ljubljani

dne 19. avgusta t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	8 61	Špeh povojen, kgr.	— 64
Rež, „ „	5 84	Surovo maslo, „ „	— 70
Ječmen, „ „	3 74	Jajce, jedno : „ „	— 2
Oves, „ „	2 60	Mleko, liter	— 8
Ajda, „ „	5 20	Goveje meso, kgr.	— 62
Proso, „ „	5 20	Telečje „ „	— 54
Koruzza, „ „	5 40	Svinjsko „ „	— 60
Krompir, „ „	2 50	Koštrunovo „ „	— 40
Leča, „ „	10 —	Pišanec.	— 35
Grah, „ „	10 —	Golob „ „	— 16
Fižol, „ „	8 —	Seno, 100 kilo	1 78
Maslo, kgr.	— 84	Slama, „ „	2 14
Mast, „ „	— 64	Drva trda, 4 metr.	6 60
Špeh frišen „ „	— 60	„ mehka, 4 „	4 20

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
18. avg.	7. zjutraj	734.5 mm.	18.9° C	sl. szh.	megla	0.8 mm.
	2. popol.	733.3 mm.	21.8° C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	734.0 mm.	18.3° C	sl. zah.	obl.	dežja.
19. avg.	7. zjutraj	733.0 mm.	16.6° C	brezv.	megla	33.4 mm.
	2. popol.	731.9 mm.	19.8° C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	731.5 mm.	19.2° C	sl. zah.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 19.7° in 18.5°, za 0.8° nad in 2.0° pod normalom.

Loterijske srečke 19. avgusta.

V Brnu: 38, 22, 49, 84, 32.

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 15. avgusta 1891.

		Prejšnji teden
Bankovcev v prometu	417,812.000 gld. (+ 9,894.000 gld.)	
Zaklad v gotovini	245,124.000 " (- 217.000 ")	
Portfelj	155,450.000 " (+ 9,517.000 ")	
Lombard	21,277.000 " (- 189.000 ")	
Davka prosta bankovčevna rezerva	35,479.000 " (- 10,785.000 ")	

Dunajska borza

dné 20. avgusta t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	91.35	91.35
Srebrna renta	91.30	91.35
Zlata renta	111.40	110.70
5% marena renta	102.51	102.10
Akcije narodne banke	1000.-	1016.-
Kreditne akcije	277.-	278.-
London	118.10	118.10
Srebro	—	—
Napol.	9.40	9.40 1/2
C. kr. cekini	5.63	5.63
Nemške marke	58.12 1/2	58.12 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	135 gld. 75 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	180
Ogerska zlata renta 4%	—	103
Ogerska papirna renta 5%	—	101
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	120
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	115
Kreditne srečke	100 gld.	188
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	147
Tramway-društ. velj. 170 gld. s. v.	—	220

Učeneo

zmožen slovenščine in nemščine, vsprejme se takoj v prodajalnico z mešanim blagom na deželi. Več o tem se poizve v Paulin-ovi potovalni pisarni v Ljubljani. (694-2)

KAROL TILL (456)

Špitalske ulice 10. Ljubljana. Špitalske ulice 10. Knjige s podobami, spisi za mladino, basni, abecedniki, igre za otroke in za društva, albumi za pismene znamke, knjige uzornice za znamenjevanje, kvačkanje in pletvanje. Uzorci za risanje, slikanje in lepopisje, uzorci za okroglo pisanje. Listi s podobami in albumi s podobami. Spominski albumi in za fotografije. Dnevniki, kartoni za modelovanje. Knjige za slikanje in uzorci za tankopisje.

Trgovsk pomočnik

čez 26 let star, vojaščine prost, z dobrimi spričevali, vsprejme se pod ugodnimi pogoji pri

(675-2) **J. Traun-u v Ljubljani,** trgovina z mešanim blagom.

Podpisana tvrdka kupi **50 do 60 seznjev**

dobrega bukovega lesa

razklanega v polena in vsprejema ustne in pismeno ponudbe.

Avg. Tschinkel-ovi sinovi v Ljubljani. (695-1)

Anglešk bicikelj

že rabljen, dobro ohranjen, 54" visok, proda se takoj za 40 gld. — Pismena vprašanja pod „Rudge“ poste restante Litija. (685-2)

SIEMENS & HALSKE

na Dunaji.

Tovarna: III., Apostelgasse 12.

Instalacijski zavod in zaloga uzorcev:

I., Albrechtplatz 1.

Naprave za elektriško razsvetljavo

žarnično in obodnično.

Prenos elektriške sile z največjim užitkom.

Izborni akumulatori.

Žarnične svetilke in ogljeniki lastnega proizvoda.

Svinčeni kabelji in izolirane prevodne žice za vsak namen.

Brzjavni, telefoni, mikrofoni in signalne priprave vsake vrste.

Elektriške kontrolne ure za paznike in priprave za naznanjevanje požarov.

Kazala za stanje vode. (696-1)

Generalni zastopnik za Istro, Goriško, Gradiško in Kranjsko:

Hugo baron Codelli, TRST, Via della Zonta 4.

Zahvala.

Pred jednim letom zavaroval sem se vzajemno s svojo soprogo pri zavarovalnem društvu na življenje „The Gresham“ v Londonu za precej veliko vsoto.

Po smrti moje soproge in ko sem predložil smrt potrjujoče listine, izplačal mi je generalni zastopnik v Ljubljani gospod Gvidon Zeschke takoj ves zavarovani kapital brez nobenega odbitka, na kar se imenovanemu gospodu in društvu „The Gresham“ najsrčneje zahvaljujem ter je vsakomur kar najbolje priporočam.

V Kamniku na Kranjskem, dne 14. avgusta 1891. (698) **Ivan Grašek.**

Wertheimova blagajnica

velikost št. 3, še skoraj nova, in na pol pokrit

voz (faiton)

nov, lahek, za jednega ali dva konja, s premičnim sedalom, sta prav po ceni na prodaj. — Kje, pove upravitelstvo „Slovenskega Naroda“. (682-2)

Največja zaloga šivalnih strojev

JAN JAX. Ljubljana.

Niske cene. — Ugodno plačevanje na obroke. — Stari stroji se zamenjavajo. — Popravki se izdelajo hitro, dobro in ceneno. (476)

KAROL TILL

(12) Ljubljana, Špitalske ulice 10. (456)

Potrebščine za pisarnice in na pisalne mize, pisne mape, pisne podloge, tintnike, nakladnike za pisma, močilnice, ravnila, deske beležnice, skledice za peresa, držala, skrinjice za pismene znamke, steklenice za klejo, zvitki pivnikov za sušenje tinte, sušilne deščice in sušilci, pečati iz proževine z vso pripravo, sušilni kartoni, kopirni listi in pivniki, tiskane in utisnene pečatne znamke, močilniki in lepivni papir za bankovce.

Št. 16.168.

Razglas. (699)

Pri podpisnem mestnem magistratu prodala se bude v petek, dne 21. t. m., ob 10. uri dopoldne

razkladnica prodajalnice

v bivši Gale-tovi hiši po javni dražbi proti takojšnjemu plačilu in odstranjenju.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 19. avgusta 1891.

Prostovoljna dražba.

V nedeljo dne 23. avgusta 1891 popoldne ob 3. uri prodajam zaradi preselitve na lici mesta v Hribu hiš. št. 53 pri Vrhniki po prostovoljni dražbi pod jako ugodnimi pogoji svojo

hišo z gospodarskimi poslopji

in mehanično urejenim mlinom in žago in zraven ležečimi vrti in travniki

čez 3 orale merečimi — vse v najboljšem stanu — cenjeno na 12.000 gld. — Dalje prodajam istega dne po posameznih parcelah vsa druga k posestvu pripadajoča

zemljišča

obstoječa z okolu 18 oral gozda in 5 1/2 orala njiv in travnikov.

Prijateljem industrije priporočam posebno zgorajšnje posestvo, ker je poslopje izredno ugodno tudi za vsako tovarno in ima vedno delujočo vodno silo 12 konjskih sil.

Natančnejši pogoji izvedó se pri c. kr. notarju na Vrhniki ali pa pri lastniku samem.

Ignacij Umek. (674-2)

K št. 6906.

Aviso. (659-1)

Obravnave o pismenih ponudbah zaradi

zakupnega oddajanja kruha in ovsa

v nastopne postaje za čas od 1. januarja do 31. decembra 1892 vršile se bodo v uradnih prostorih preskrbovalnih skladišč, in sicer:

v Celovci dné 2. septembra 1891

- „ Gradci „ 7. „
- „ Mariboru „ 12. „
- „ Ljubljani „ 14. „
- „ Trstu „ 17. „
- „ Gorici „ 19. „

Natančnejši pogoji in ponudbeni obrazec razvideti je iz razglosa, prijavljenega v „Slov. Naroda“ št. 181 z dne 11. avgusta 1891.

C. in kr. intendancija 3. voja.

Za lovsko sezono!

Ker sem prevzel od gospe Ivane Dimić

puškarski obrt

prosim vse p. n. gospode naročnike, da mi ohranijo naklonjenost, katero so izkazovali moji predniki, zagotavljam jih, da se bodem trudil zadoščati njih zahtevam v vsakem oziru. Sposobnost mojo potrjujejo svedočbe o dolgoletnem službovanji pri najboljših firmah.

Priporočam torej p. n. gospodom lovcom in prijateljem lova za lovsko sezono vsakovrstne puške dobro izdelane in solidno izdelane po najnižjih cenah ter jih opozarjam na puške za kroglice iz lastnega izdelka. Tudi vsakovrstnega streliva imam mnogo v zalogi ter izdelujem vse poprave po najnižjih cenah.

Slavnemu občinstvu priporočam se v mnogobrojna naročila

z odličnim spoštovanjem (678-2)

Fran Ševčik puškar

v Ljubljani, pri Hradskega mostu.